

MATTEÛSJAAR A 2019-2020
TIJD DOOR HET JAAR 30
25 oktober 2020

Evangelie: Mt 22,34-40

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Mattheüs

- ³⁴ Toen de farizeeën hoorden
dat Jezus de Sadduceeën tot zwijgen had gebracht,
kwamen ze bij elkaar
- ³⁵ en een van hen, een wetgeleerde,
vroeg om Hem op de proef te stellen:
- ³⁶ 'Meester, wat is het grootste gebod in de wet?'
- ³⁷ Jezus zei hem:
'U zult de Heer uw God liefhebben
met heel uw hart en met heel uw ziel
en met heel uw verstand.
- ³⁸ Dat is het grootste en eerste gebod.
- ³⁹ Het tweede is daaraan gelijk: U zult uw naaste liefhebben als uzelf.
- ⁴⁰ Aan deze twee geboden hangen heel de Wet en de Profeten.'

KBS Willibrord 1995

-
- 1)** Even herinneren aan de commentaar bij het evangelie van vorige zondag (29e = Mt 22,15-21).
* Daar werd opgemerkt dat de evangeliëlezingen van de drie opeenvolgende zondagen (A 29/30/31) uit één groter geheel bij Mattheüs, nl. 22,1 – 23,39 genomen werden.
* En dat Jezus daarin met drie vragen geconfronteerd wordt, nl.
- 1) over de belasting,
 - 2) over de opstanding uit de dood,
 - 3) en omtrent het grootste gebod.
- 2)** Het evangelie van deze zondag (30e door het jaar): daarin krijgt Jezus de zo te noemen *derde* vraag of kwestie voor de voeten geschoven: '*Meester, wat is het grootste gebod in de wet?*'. Merk dus op dat de 2^e vraag (over de opstanding uit de dood) in de A-cyclus niet opgenomen werd.
- 3)** Die derde vraag nu (voor vandaag) wordt gesteld door de Farizeeën. Blijkbaar stellen zij de vernedering die de Sadduceeën is aangedaan, op prijs: zie vers 34: de Sadduceeën waren door Jezus tot zwijgen gebracht.
Dat is precies de voorgaande passage in het Mt-evangelie (22,23-43): de kwestie over de opstanding uit de dood. Merk nog eens op: die passage is niet in de A-cyclus opgenomen.

- 4) De huidige vraag: over *het grootste gebod in de Wet*, wordt door de Farizeeën gesteld, en ze is duidelijk als een **strikvraag** bedoeld (v. 35: *om hem op de proef te stellen...*). Want volgens die vraagstellers (de Farizeeën) moest elk gebod gehoorzaamd worden en moesten zij alle even zwaar wegen.
En er waren nogal wat wetsbepalingen: 613 in totaal:
° waarvan 248: geboden,
° en 365 verboden.
- 5) Jezus' antwoord is diep geworteld in de traditie van zijn volk. Het mag dus gerust 'geniaal' genoemd worden. Want hij verbindt een gebod dat in Dt 6,4 staat met wat in Lv 19,18 als opdracht gegeven wordt:
° Dt 6,4-5: "**Luister, Israël: de Heer, onze God, de Heer is de enige. Heb daarom de Heer lief met hart en ziel en met inzet van al uw krachten.**"
° Uit het boek Leviticus Lv 19,18: "**Heb je naaste lief als jezelf. Ik ben de Heer.**"
+ '**Luister Israël = Sjema Israël**: dit is het gebed waarmee iedere vrome Jood zijn dag begint.
- 6) En beide acht Jezus gelijkwaardig.
Kern van deze opvatting is dat het in beide om een gebod van de liefde gaat. Dat is het gelijke. Zo blijkt dat men de liefde tot God niet mag uitspelen tegen de liefde tot de naaste of omgekeerd.
- 7) En Jezus voegt er nog iets aan toe, zie v. 40: "*Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in Wet en Profeten staat.*"
+ Dat betekent dat in de verbinding van deze twee geboden heel het joodse geloof is samengevat. Het is de kapstok waaraan alles vasthangt. Als de liefde er niet is hangen alle geboden eigenlijk in de lucht. (Herinneren wij ons hier Paulus in 1 Kor 13: het hooglied van de liefde: "*had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan ... of: ik zou niets zijn*").
+ De Wet en de Profeten: ze blijven dus volgens de Jezus van het Mt.-evangelie bestaan. Reeds eerder in de Bergrede heeft diezelfde Jezus getuigd dat hij "*niet gekomen is om Wet en Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen*" (Mt 5,17).
- 8) En waardoor wordt die *vervulling* gebracht? Door de liefde! "De Wet en de Profeten wilden eigenlijk het leven mogelijk maken. Jezus stelt nu dat dit pas mogelijk is, als er een liefdevolle mentaliteit aanwezig is" (* Wegwijzer, p. 139).
Paulus heeft dat kernachtig uitgedrukt: '*Liefde vervult de hele Wet*' (zie : Rm 12,10 ook Gal 5,14).
De twee voornaamste geboden vormen dus de samenhang en de bevestiging van alle andere geboden.

het jaar, in: *Op.cit.*, pag. 151-152;*uit Jan LAMBRECHT, s.j., *Één is onze Meester. Luisteren naar het Matteüsevangelie*, Altiora, Averbode, 1994, p. 84-85; zie ook R. MICHIELS, *De twee geboden, Mt 22,34-40* in: *Dichtbij is uw Woord. Exegetisch commentaar bij de evangelieperikopen van jaarcyclus A: Matteüsevangelie*, pag 138-141.